

Normatīvo aktu pielāgošanas *euro* ieviešanai vadlīnijas

Šīs vadlīnijas sagatavotas atbilstoši Ministru kabineta 2012.gada 27.jūnija rīkojuma Nr.282 „Par „Konceptiju par normatīvo aktu sakārtošanu saistībā ar eiro ieviešanu Latvijā”” 8.punktam.

Šo vadlīniju mērķis ir sniegt atbalstu to grozījumu sagatavošanā, kuri normatīvajos aktos ir nepieciešami, lai tos pielāgotu *euro* ieviešanai. Vadlīnijas paredzētas vienveidīgas prakses veidošanai latu nomaīnai uz *euro* gan likumos, gan Ministru kabineta normatīvajos aktos, gan arī pašvaldību saistošajos noteikumos.

Šīs vadlīnijas tiks publicētas interneta vietnē www.eiro.lv¹ un nepieciešamības gadījumā tiks papildinātas, ņemot vērā biežāk uzdotos jautājumus. Neskaidrību gadījumā konsultāciju var saņemt, sūtot jautājumu uz e-pasta adresi: na.pielagosana@eiro.lv.

1. Vispārīgie jautājumi

Pamatprincipi, pēc kuriem jāvadās, sagatavojot normatīvo aktu grozījumus, lai pielāgotu tos *euro* ieviešanai, ir atrunāti *Euro* ieviešanas kārtības likumā² (turpmāk – EIKL).

Vienlaikus jāņem vērā būtiskākais *euro* ieviešanas princips, kas izriet no Eiropas Savienības tiesību aktiem un judikatūras, proti, *euro* ieviešanas neitralitātes principu. Minētais princips nozīmē, ka visām izmaiņām saistībā ar summu konvertāciju jābūt pēc iespējas minimālām (neitrālām) un jārada privātpersonām pēc iespējas mazākas neērtības. Viens no nosacījumiem, kas izriet no minētā principa ir tas, ka dalībvalstis nevar pēc būtības pārskatīt (paaugstināt) no privātpersonām iekasējamās maksājumus, pamatojot to tikai un vienīgi ar *euro* ieviešanas nepieciešamību. Vienlaikus jāņem vērā, ka, piemēram, nodokļu, nodevu vai sodu politika ir dalībvalsts kompetence, un Eiropas Savienības tiesības lielākoties neierobežo dalībvalstu rīcības brīvību šajās jomās, tomēr šādi rīcības brīvībai ir jābūt nodalītai no pasākumiem saistībā ar *euro* ieviešanu un šādas rīcības brīvības izmantošanu nepieciešams papildus skaidrot tiesību akta projekta anotācijā.³

Sagatavojot grozījumus normatīvajos aktos, lai tos pielāgotu *euro* ieviešanai, jāņem vērā, ka šajos grozījumos saskaņā ar EIKL 32.panta pirmo daļu jāietver tikai tādas tiesību normas un tikai tik lielā mērā, cik tas nepieciešams *euro* ieviešanai.

2. Latu pārrēķināšana uz *euro* normatīvajos aktos

EIKL paredz divas iespējas, kā normatīvajos aktos paredzētās summas latos var pārrēķināt *euro* valūtā:

1) EIKL 6.pantā atrunātais princips, kas balstīts uz Eiropas Savienības Padomes noteikto valūtas maiņas kursu un matemātiskās noapaļošanas principiem;

2) EIKL 32.panta otrās daļas 2.punktā atrunātais princips, kas paredz iespēju veikt papildu noapaļošanu, ievērojot šajā likuma normā atrunātos nosacījumus.

¹ <http://www.eiro.lv/lat/saites>

² Ar šā likuma oficiālo publikāciju var iepazīties šeit: <https://www.vestnesis.lv/?menu=doc&id=254741>

³ Skat., piemēram, Eiropas Kopienų tiesas spriedumu lietā C-359/05

(<http://curia.europa.eu/juris/celex.jsf?celex=62005CJ0359&lang1=lv&type=NOT&ancre>)

2.1. Latu pārrēķināšana uz *euro* saskaņā ar EIKL 6.pantu

Atbilstoši EIKL 6.pantam, mainot normatīvajos aktos latus uz *euro*, izmantojams Eiropas Savienības Padomes noteiktais valūtas maiņas kurss⁴ (turpmāk – oficiālais kurss), noapaļojot konvertācijas rezultātā iegūto summu līdz veseliem centiem pēc šādiem principiem:

- ja trešā zīme aiz komata ir no 0 līdz 4, tad centa vērtība nemainās;
- ja trešā zīme aiz komata ir no 5 līdz 9, tad cents tiek apaļots par vienu vērtību uz augšu.

Papildus prasības attiecībā uz oficiālā kursa lietošanu ir noteiktas Padomes 1997.gada 17.jūnija regulas (EK) Nr.1103/97 par dažiem noteikumiem attiecībā uz *euro* ieviešanu 4.pantā, kas paredz, ka:

- oficiālo kursu neapaļo un nesaīsina, veicot konvertāciju;
- oficiālo kursu izmanto abpusējai konvertācijai *euro* vienības un latu vienības starpā;
- neizmanto apgrieztās likmes, ko atvasina no maiņas kursiem;
- naudas summas, kas jākonvertē no vienas valsts valūtas citā (piemēram, iedzīvotājam ir nepieciešamība par latiem iegādāties dolārus), vispirms konvertē naudas vienībās, kas izteiktas *euro* vienībās, šo summu noapaļo, atstājot ne mazāk kā trīs skaitļus aiz komata, bet pēc tam konvertē citas valsts valūtas vienībās (regula aizliedz izmantot citas aprēķinu metodes, ja vien tās nedod tādas pašus rezultātus).

Lai iegūtu summu *euro*, summu latos daļa ar oficiālo kursu⁵.

1.piemērs

Ja EUR 1 = LVL 0,702804, tad būtu jārēķina šādi:

$$\text{LVL } 5,38 = 5,38 / 0,702804 = \text{EUR } 7,65\cancel{5}050341204660000000 = \text{EUR } 7,66$$

$$\text{LVL } 5,37 = 5,37 / 0,702804 = \text{EUR } 7,64\cancel{0}82162309833 = \text{EUR } 7,64$$

Konvertējot preču un pakalpojumu vienas vienības cenu, tās vērtībai *euro* aiz komata jāatstāj tikpat zīmes, cik noteiktajai vienas vienības cenai vērtībai latos.

2.piemērs

Ministru kabineta 2013.gada 29.janvāra noteikumu Nr.65 „Oficiālo publikāciju noteikumi” pielikuma 11.punkts paredz, ka maksa par publikāciju oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” saistībā ar privatizācijas ziņām ir 27,50 lati par paziņojumu līdz 500 rakstu zīmēm (ieskaitot) un **0,055** lati par katru nākamo rakstu zīmi pēc 500 rakstu zīmēm.

Ja EUR 1 = LVL 0,702804, tad būtu jārēķina šādi:

$$\text{LVL } 0,055 = 0,055 / 0,702804 = \text{EUR } 0,078\cancel{2}58 = \text{EUR } \mathbf{0,078}$$

⁴ Šis maiņas kurss tiks noteikts ar regulu, ar ko grozīs Padomes 1998.gada 31.decembra regulu (EK) Nr.2866/98 par maiņas kursu starp *euro* un to dalībvalstu valūtām, kuras pieņem *euro*.

⁵ Kā jau minēts, juridiski oficiālais maiņas kurss tiks noteikts ar regulu. Ņemot vērā, ka visos iepriekšējos gadījumos, kad Eiropas Savienības valstis ieviesa *euro*, Eiropas Savienības Padome noteica kursu, kas pirms tam bija nacionālās bankas noteiktais maiņas kurss, līdz attiecīgās regulas pieņemšanai grozījumi tiesību aktos ir jāsaģatavo saskaņā ar šobrīd spēkā esošo Latvijas Bankas noteikto *euro* kursu, kas ir EUR 1 = LVL 0,702804.

Būtiski atzīmēt, ka latu pārrēķināšana uz *euro* saskaņā ar EIKL 6.pantu nevar radīt situāciju, kad budžetā būtu nepieciešams papildu finansējums.

Viena noapaļošanas gadījuma maksimālā kļūda ir EUR 0,005. Budžeta izdevumi un ieņēmumi var veidoties no atsevišķu noapaļoto izdevumu vienību summas. Šajā gadījumā izdevumu summas maksimālā kļūda ir izdevumu vienību kļūdu summa.

Būtiski novērtēt, cik liela ir relatīvā kļūda.

Apzīmēsim naudas summu latos, ko izmaksā saņēmējam i ar l_i . Kopējie izdevumi L , veicot maksājumus visiem saņēmējiem, ir:

$$L = \sum_{i=1}^n l_i$$

Pēc pārejas uz *euro* attiecīgā izteiksme būs:

$$E = \sum_{i=1}^n e_i$$

Izdevumu starpība vienam maksājumam pēc pārejas uz *euro* ir $e_i - l_i \leq 0,005$ *euro*

Kopējā izdevumu starpība ir $L - E = \sum_{i=1}^n (l_i - e_i) \leq n \cdot 0,005$ *euro*.

Relatīvā izdevumu starpība nav atkarīga no maksājumu skaita un ir:

$$\frac{L - E}{L} = \frac{\sum_{i=1}^n (l_i - e_i)}{\sum_{i=1}^n l_i} \leq \frac{n \cdot 0,005}{n \cdot l_{vid}} = \frac{0,005}{l_{vid}}$$

kur l_{vid} ir vidējais izmaksātais naudas summas apjoms.

Tātad, ja vidējais izmaksātais naudas summas apjoms ir 5 *euro*, pāreja no latiem uz *euro* izdevumus var izmainīt ne vairāk kā par 0,1%. Jo lielāks ir vidējais izmaksātās naudas summas apjoms, jo par mazāk procentiem var izmainīties izdevumu apjoms.

Ņemot vērā, ka vienmēr pastāv zināma kļūda saņēmēju skaita prognozē, izdevumu izmaiņas, kas rodas, pārejot no latiem uz *euro*, var segt jau plānotā budžeta ietvaros un papildu finansējums nav nepieciešams.

2.2. Latu pārrēķināšana uz *euro* saskaņā ar EIKL 32.panta otrās daļas 2.punktu

Ņemot vērā, ka daudzos normatīvajos aktos paredzētās naudas summas tradicionāli ir izteiktas veselos skaitļos (piemēram, naudas sodi), EIKL 32.pants paredz iespēju konvertācijas rezultātā iegūto summu *euro* valūtā apaļot līdz veseliem skaitļiem. Tomēr šādas papildu apaļošanas gadījumā ir stingri jāievēro visi EIKL 32.panta otrās daļas 2.punktā noteiktie principi:

1) noapaļojot konvertācijas rezultātā iegūto summu līdz veseliem skaitļiem, apaļošanu var veikt uz augšu vai uz leju ar precizitāti, kas nav mazāka par noapaļošanas precizitāti skaitliskajai vērtībai latos;

3.piemērs

LVL 2100 → EUR 2988 ok

LVL 2100 → EUR 2980 ok

LVL 2100 → EUR 2900 ok

~~LVL 2100 → EUR 2000~~ (jo noapaļošanas precizitāte ir mazāka par noapaļošanas precizitāti skaitliskajai vērtībai latos)

2) grozītā tiesību norma *euro* valūtā nav personai nelabvēlīgāka par sākotnējo tiesību normu latos (piemēram, nedrīkst palielināt nodevas apmēru); šo nosacījumu var nepiemērot tām tiesību normām, kuras nosaka soda naudas un naudas soda apmēru vai soda naudas un naudas soda apmēra intervālus;

3) skaitliskās vērtības aizstāšana nerada vērā ņemamu negatīvu ietekmi uz valsts budžetu.

Skaitliskās vērtības aizstāšana nerada vērā ņemamu negatīvu ietekmi uz valsts budžetu tad, ja izdevumu vai ieņēmumu izmaiņas **nerada nepieciešamību attiecīgā resora valsts pamatbudžetā un attiecīgā resora valsts speciālā budžetā palielināt bāzes izdevumus vai samazināt plānotos ieņēmumus.**

Minētais neizslēdz iespēju, ka tiek precizēti izdevumi un ieņēmumi attiecīgā resora programmās un apakšprogrammās.

4.piemērs

Fiskālās disciplīnas likuma 31.panta sestās daļas 4. punkta "b" apakšpunkts nosaka, ka Fiskālās padomes locekļiem izdevumi par naktsmītni kompensējami ne vairāk kā par trim naktīm, nepārsniedzot 70 latus par vienu nakti.

Ja EUR 1 = LVL 0,702804, tad, piemērojot EIKL 6.pantā paredzētos principus, būtu jārēķina šādi:

$$\text{LVL } 70 = 70 / 0,702804 = 99,601026744298600 = \text{EUR } 99,60$$

Minēto summu var noapaļot uz augšu (personai labvēlīgi) līdz veseliem desmitiem (proti, ar tādu pašu precizitāti, kā bija noapaļota summa latos), tātad EUR 100, bet ne uz leju (EUR 90, personai nelabvēlīgi).

Vēl jānoskaidro, vai noapaļošana nerada negatīvu ietekmi uz valsts budžetu. Ņemot vērā, ka nav zināms cik Fiskālās padomes locekļu nebūs rīdzinieki, kā arī tas, kādas būs faktiskās naktsmītnes izmaksas, atšķirība starp EUR 99,60 un EUR 100 ir nebūtiska un neprasa papildu izdevumus Fiskālās padomes darbības nodrošināšanas budžeta apakšprogrammā.

Tāpēc, veicot grozījumus Fiskālās disciplīnas likumā, 70 lati var tikt aizstāti ar:

1. 99,60 *euro*;
2. 100 *euro*.

5.piemērs

Administratīvā procesa likuma 179.panta otrā daļa paredz, ka gadījumā, ja izsauktais eksperts neierodas tiesas sēdē tādu iemeslu dēļ, kurus tiesa atzinusi par neattaisnojošiem, viņu var sodīt ar piespiedu naudu līdz **200** latiem.

Ja EUR 1 = LVL 0,702804, tad, piemērojot EIKL 6.pantā paredzētos principus, būtu jārēķina šādi:

$$\text{LVL } 200 = 200 / 0,702804 = \text{EUR } 284,5743621 = \text{EUR } 284,57$$

Ņemot vērā, ka šobrīd Administratīvā procesa likuma 179.panta otrajā daļā naudas summa ir izteikta **veselos simtos latu**, atbilstoši EIKL 32.panta otrās daļas 2.punktam konvertācijas rezultātā iegūto summu *euro* ir pieļaujams noapaļot līdz pat veseliem simtiem *euro* uz augšu vai uz leju, ja vienlaikus tiek ievēroti pārējie EIKL 32.panta otrās daļas 2.punktā paredzētie principi.

Šajā piemērā runa ir par naudas sodu, līdz ar to noapaļošānu var veikt gan uz leju (labvēlīgi personai), gan uz augšu (nelabvēlīgi personai). Proti, piemērā minētajā gadījumā konvertācijas rezultātā iegūto summu *euro* valūtā (EUR 284,57) EIKL 32.panta otrās daļas 2.punkts pieļauj noapaļot līdz pat 200 vai 300 *euro*.

Tātad, veicot grozījumus Administratīvā procesa likuma 179.panta otrajā daļā, 200 latus var aizstāt ar:

1. 284,57 *euro*;
2. 284,60 *euro*;
3. 285 *euro*;
4. 290 *euro*;
5. 300 *euro*.

Izvēloties jebkuru no minētajiem variantiem, negatīva ietekme uz valsts budžetu neradīsies, jo Administratīvā procesa likuma 179.panta otrajā daļā paredzēta naudas summa tiek prognozēta un to ietekmē citi mainīgie faktori.

2.3. Naudas summu intervālu nepārtrauktības nodrošināšana

Ja tiesību aktā ir noteikti nepārtraukti skaitļu intervāli latos, tad, pārrēķinot šos intervālus uz *euro* saskaņā ar EIKL 6.pantu, intervālu nepārtrauktība netiek nodrošināta. Tādēļ šādos tiesību aktos saskaņā ar EIKL 32.panta ceturto daļu būtu jāveic papildu korekcijas, lai nodrošinātu skaitļu intervālu nepārtrauktību.

EIKL neatrunā, kā tieši jānodrošina intervālu nepārtrauktība. Tomēr būtu jāvadās pēc principa, ka darbībai būtu jānotiek par labu privātpersonām.

6.piemērs

Civilprocesa likuma 34.pants paredz, ka par katru naudas summā novērtējamas prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva šādā apmērā:

- 1) līdz **1000** latiem – 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 50 latiem,
- 2) no **1001** lata līdz **5000** latiem – 150 latu plus 2,5 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 1000 latus,
- 3) no **5001** lata līdz **20000** latiem – 250 latu plus 1,6 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 5000 latus,
- 4) no **20001** lata līdz **100000** latiem – 490 latu plus 1 procents no prasības summas, kas pārsniedz 20000 latus,
- 5) no **100001** lata līdz **500000** latiem – 1290 latu plus 0,3 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 100000 latus,

6) vairāk par **500000** latiem – 2490 latu plus 0,05 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 500000 latus.

Veicot pārrēķinu saskaņā ar EIKL 6.pantu, iegūstam:

- 1) līdz **1422,87 euro** – 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par **71,14 euro**,
- 2) no **1424,29 euro** līdz **7114,36 euro** – 213,43 euro plus 2,5 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 1422,87 euro,
- 3) no **7115,78 euro** līdz **28457,44 euro** – 355,72 euro plus 1,6 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 7114,36 euro,
- 4) no **28458,86 euro** līdz **142287,18 euro** – 697,21 euro plus 1 procents no prasības summas, kas pārsniedz 28457,44 euro,
- 5) no **142288,60 euro** līdz **711435,91 euro** – 1835,50 euro plus 0,3 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 142287,18 euro,
- 6) vairāk par **711435,91 euro** – 3542,95 euro plus 0,05 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 711435,91 euro.

Kā redzams, intervāli ir pārtraukti (līdz 1422,87 ..., no 1424,29 ...), tādēļ ir nepieciešams veikt papildu korekcijas. Jāatzīmē, ka intervālu nepārtrauktības nodrošināšana un naudas summu noapaļošana ir dažādi procesi. Vispirms ir jāpieņem lēmums par to, vai intervālu gala vērtības tiks izteiktas euro saskaņā ar EIKL 6.pantu, vai saskaņā ar 32.pantu, un tad jāveic korekcija, lai intervāli būtu nepārtraukti.

Ja pāreju uz euro veic saskaņā ar EIKL 6.pantu, tad intervālu nepārtrauktības nodrošināšanai būtu jāveic šādas korekcijas, lai euro ieviešanas dēļ nepalielinātos nodevas apmērs:

- 1) līdz 1422,87 euro – 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 euro,
- 2) no **1422,88 euro** līdz 7114,36 euro – 213,43 euro plus 2,5 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 1422,87 euro,
- 3) no **7114,37 euro** līdz 28457,44 euro – 355,72 euro plus 1,6 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 7114,36 euro,
- 4) no **28457,45 euro** līdz 142287,18 euro – 697,21 euro plus 1 procents no prasības summas, kas pārsniedz 28457,44 euro,
- 5) no **142287,19 euro** līdz 711435,91 euro – 1835,50 euro plus 0,3 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 142287,18 euro,
- 6) vairāk par 711435,91 euro – 3542,95 euro plus 0,05 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 711435,91 euro.

Nemot vērā, ka Civilprocesa likuma 34.pantā naudas summas ir noteiktas veselos skaitļos, pārejot uz euro, varētu piemērot arī EIKL 32.panta otrās daļas 2.punktā paredzēto papildu noapaļošanu, ja vien ir iespējams nodrošināt visu EIKL 32.panta otrās daļas 2.punktā paredzēto principu ievērošanu. Šai gadījumā būtu jāveic vairāki soļi:

- 1) jākonvertē summas uz euro saskaņā ar EIKL 6.pantu;
- 2) jāveic papildu noapaļošana saskaņā ar EIKL 32.panta otrās daļas 2.punktu;
- 3) jāpārbauda skaitļu intervālu nepārtrauktība;
- 4) jāpārbauda, vai nodevas apmērs euro ieviešanas dēļ nav nepalielinājies;
- 5) jāpārbauda, vai šāda papildu noapaļošana var radīt vērā ņemamu negatīvu ietekmi uz budžetu.

Lai nodevas apmērs euro ieviešanas dēļ šai gadījumā nepalielinātos, prasības summas, no kurām aprēķināma nodeva, būtu jānoapaļo uz leju (jo lielākām prasības summām Civilprocesa likumā ir paredzēta procentuāli mazāka nodeva). Piemēram, Civilprocesa likuma 34.pantā paredzētās naudas summas varētu noapaļot šādi, lai euro ieviešanas dēļ nepalielinātos nodevas apmērs:

- 1) līdz **1400 euro** – 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par **70 euro**,
- 2) no **1401 euro** līdz **7000 euro** – 210 euro plus 2,5 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 1400 euro,
- 3) no **7001 euro** līdz **28000 euro** – 350 euro plus 1,6 procenti no prasības summas, kas

pārsniedz 7000 *euro*,

4) no **28001** *euro* līdz **140000** *euro* – 686 *euro* plus 1 procents no prasības summas, kas pārsniedz 28000 *euro*,

5) no **140001** *euro* līdz **700000** *euro* – 1806 *euro* plus 0,3 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 140000 *euro*,

6) vairāk par **700000** *euro* – 3486 *euro* plus 0,05 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 700000 *euro*.

Summa, kurai tiek pieskaitīti procenti no prasības summas (210, 350, 686, 1806 un 3486) šai gadījumā tika aprēķināta pēc tāda paša principa, kāds šobrīd ir paredzēts maksājumiem latos. Proti, tā atbilst iepriekšējā intervāla maksimālajam nodevas apmēram (piemēram, 15 procenti no 1400 *euro* ir 210 *euro* utt.).

Vēl būtu jānoskaidro, vai šāda papildu noapaļošana nerada vērā ņemamu negatīvu ietekmi uz budžetu.

2.4. Gadījumi, kad normatīvajos aktos paredzētās summas izriet no Eiropas Savienības tiesību normu prasībām

Grozot normatīvajos aktos paredzētās naudas summas no latiem uz *euro*, jāņem vērā, ka atsevišķos gadījumos šīs summas ir saistītas ar Eiropas Savienības tiesību normu prasībām, kurās summas ir izteiktas *euro* valūtā. Piemēram, Eiropas Savienības direktīvās noteiktiem produktiem ir paredzētas minimālās akcīzes nodokļa likmes *euro* valūtā, savukārt Latvijai kā Eiropas Savienības dalībvalstij, nosakot nodokļa likmi attiecīgajiem produktiem, ir saistošs nosacījums, ka šī nodokļa likme nedrīkst būt zemāka par Eiropas Savienības direktīvā noteikto minimālo nodokļa likmi.

Šādos gadījumos, grozot normatīvajos aktos paredzētās naudas summas no latiem uz *euro*, ir nepieciešams pārbaudīt, vai konvertācijas rezultātā iegūtā summa *euro* valūtā atbilst Eiropas Savienības tiesību aktā noteiktajām prasībām. Informācija par projektā paredzētās naudas summas atbilstību Eiropas Savienības tiesību aktā noteiktajām prasībām jānorāda arī normatīvā akta projekta anotācijas V sadaļā „Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām”⁶.

2.5. Latu aizstāšana ar *euro* pēc citiem principiem

Ja grozījumu autori atzīst par lietderīgu veikt grozījumus normatīvajos aktos, aizstājot naudas summas latos ar naudas summām *euro* pēc citiem principiem, kas neatbilst EIKL (piemēram, tiek būtiskāk palielināts saņēmējiem izmaksājamā atbalsta apjoms), normatīvā akta grozījumi jāvirza valdībā parastajā kārtībā. Ja šādi grozījumi rada papildu izdevumus, kurus nav iespējams segt apstiprināto valsts budžeta bāzes izdevumu ietvaros, tie saskaņā ar Likumu par budžetu un finanšu vadību iesniedzami Finanšu ministrijā un Pārresoru koordinācijas centrā kā jaunās politikas iniciatīvas (JPI) atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 5.februāra rīkojumam Nr.40 „Par likumprojekta „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014., 2015. un 2016.gadam” un likumprojekta „Par valsts budžetu 2014.gadam” sagatavošanas grafiku”.

Šie gadījumi ir uzskatāmi par izņēmuma gadījumiem un atbildīgajai ministrijai ir jāvienojas ar Finanšu ministriju par normatīvā akta izskatīšanas Ministru kabinetā grafiku, lai novērstu risku, ka grozījumu neatbalstīšanas gadījumā līdz 2014.gada 1.janvārim var nepagūt veikt attiecīgā normatīvā akta grozīšanu atbilstoši EIKL.

⁶ Skat. šo vadlīniju 6.2.5.apakšnodaļu.

Vienlaikus jāatceras, ka Eiropas Savienības dalībvalstis nevar pēc būtības pārskatīt (paaugstināt) no privātpersonām iekasējamus maksājumus, pamatojot to tikai un vienīgi ar *euro* ieviešanas nepieciešamību⁷. Tādēļ šādu grozījumu anotācijā ir jāietver pamatojums no privātpersonām iekasējamo maksājumu paaugstināšanai.

3. Valsts un pašvaldību institūciju maksas pakalpojumu cenrāžu pielāgošana *euro* ieviešanai

Pielāgojot valsts un pašvaldību institūciju maksas pakalpojumu cenrāžus *euro* ieviešanai, cenrāžos iekļautās summas pārvērš no latiem uz *euro* tikai pēc EIKL 6.pantā paredzētajiem principiem. Proti, maksas pakalpojumu cenrāžiem nav piemērojamas EIKL 32.panta otrās daļas 2.punktā paredzētās papildu noapaļošanas iespējas, jo samaksa par pakalpojumu nedrīkst pārsniegt ar pakalpojuma sniegšanu saistītās izmaksas⁸, proti, maksas pakalpojumu izcenojumam ir jābūt balstītam uz attiecīgā pakalpojuma sniegšanas tiešajām un netiešajām izmaksām⁹.

Tādējādi, sagatavojot maksas pakalpojumu cenrāžus vai grozījumus maksas pakalpojumu cenrāžos pēc EIKL 6.pantā paredzētajiem principiem, nav nepieciešams aprēķināt ietekmi uz valsts vai pašvaldības budžetu un aizpildīt to anotācijas pielikumu, kas ir paredzēts Ministru kabineta 2011.gada 3.maija noteikumos Nr.333 „Kārtība, kādā plānojami un uzskaitāmi ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un ar šo pakalpojumu sniegšanu saistītie izdevumi, kā arī maksas pakalpojumu izcenojumu noteikšanas metodika un izcenojumu apstiprināšanas kārtība”.

Tajos gadījumos, kad normatīvais akts par maksas pakalpojumu cenrādi pats par sevi ir īss un nesatur specifiskas normas, bet cenrādis ir ietverts šā normatīvā akta pielikumā¹⁰, ir ieteicams sagatavot jauna normatīvā akta projektu, nevis grozījumus spēkā esošajā normatīvajā aktā (jo grozījumi pārsniegtu pusi no normatīvā akta apjoma).

Sagatavojot grozījumus maksas pakalpojumu cenrādī vai jaunu maksas pakalpojumu cenrādi, cenas normatīvajā aktā būtu jānorāda tikai *euro* valūtā. Proti, nav nepieciešams EIKL 13.panta pirmās daļas prasību nodrošināšanai (t.i., cenu paralēlai atspoguļošanai) gatavot tādus grozījumus, kuros cenas tiek atspoguļotas paralēli abās valūtās, jo cenu paralēlo atspoguļošanu var nodrošināt institūcijas mājaslapā un pakalpojumu sniegšanas vietās.

Visi valsts un pašvaldību institūciju maksas pakalpojumu cenrāži jāvirza apstiprināšanai attiecīgi Ministru kabinetā vai pašvaldībā ar tādu aprēķinu, lai tie būtu apstiprināti līdz 2013.gada 1.oktobrim¹¹, kad saskaņā ar EIKL 13.panta pirmo daļu sākas cenu paralēlās atspoguļošanas periods. Lai nodrošinātu valsts un pašvaldību institūciju sniegto pakalpojumu cenu paralēlo atspoguļošanu, attiecīgo institūciju mājaslapās un pakalpojumu sniegšanas vietās, sākot ar 2013.gada 1.oktobri, jānodrošina iespēja iepazīties ar cenrādi gan latos, gan *euro* valūtā.

Sagatavojot jaunu maksas pakalpojumu cenrādi vai grozījumus maksas pakalpojumu cenrādī, attiecīgajā normatīvajā aktā jāparedz, ka šīs izmaiņas stājas spēkā *euro* ieviešanas

⁷ Skat. Eiropas Kopienų tiesas spriedumu lietā C-359/05

(<http://curia.europa.eu/juris/celex.jsf?celex=62005CJ0359&lang1=lv&type=NOT&ancre>)

⁸ Tas izriet no Likuma par budžetu un finanšu vadību 5.panta 12.¹daļas.

⁹ Tas izriet no Ministru kabineta 2011.gada 3.maija noteikumiem Nr.333 „Kārtība, kādā plānojami un uzskaitāmi ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un ar šo pakalpojumu sniegšanu saistītie izdevumi, kā arī maksas pakalpojumu izcenojumu noteikšanas metodika un izcenojumu apstiprināšanas kārtība”.

¹⁰ Piemēram, skat. Slimību profilakses un kontroles centra maksas pakalpojumu cenrādi

(<https://www.vestnesis.lv/?menu=doc&id=253532>)

¹¹ Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 22.janvāra protokola Nr.5 26.§ 4.punktam cenrāžu apstiprināšana Ministru kabinetā jāpabeidz līdz 2013.gada 1.oktobrim.

dienā¹². Vienlaikus ir ieteicams paredzēt, ka tiem skaidrās naudas maksājumiem, kuri vienlaicīgas apgrozības periodā¹³ saņemti latos, ir piemērojams iepriekšējais cenrādis, lai šādu maksājumu gadījumā nebūtu jāveic papildu konvertācija no *euro* uz latiem.

7.piemērs

Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu profesionālo zināšanu pārbaudes un sertifikācijas maksas pakalpojumu cenrādis

*Izdoti saskaņā ar
Ārstniecības likuma 29.panta ceturto daļu*

1. Noteikumi nosaka ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu profesionālo zināšanu pārbaudes, sertifikāta noformēšanas, reģistrēšanas un tā dublikāta izgatavošanas maksas pakalpojumu cenrādi.

2. Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu profesionālo zināšanu pārbaudes (sertifikācija un resertifikācija), sertifikāta noformēšanas, reģistrēšanas un tā dublikāta izgatavošanas izcenojumus nosaka saskaņā ar cenrādi (pielikums).

3. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumus Nr.31 „Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu profesionālo zināšanu pārbaudes un sertifikācijas maksas pakalpojumu cenrādis” (Latvijas Vēstnesis, 2013, 12.nr.).

4. Skaidras naudas maksājumiem, kuri vienlaicīgas apgrozības periodā veikti latos, piemēro Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumus Nr.31 „Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu profesionālo zināšanu pārbaudes un sertifikācijas maksas pakalpojumu cenrādis”.

5. Noteikumi stājas spēkā *euro* ieviešanas dienā.

4. Grozījumu teksta sagatavošana

Sagatavojot grozījumus normatīvajos aktos, piemērojami Ministru kabineta 2009.gada 3.februāra noteikumi Nr.108 „Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi”¹⁴. Kā palīg līdzekli ir ieteicams izmantot arī Normatīvo aktu sagatavošanas rokasgrāmatu¹⁵, kurā ir doti piemēri grozījumu redakciju formulēšanai.

Ja, grozot normatīvajā aktā iekļautās summas no latiem uz *euro*, jāgroza vairāk kā puse no attiecīgajā normatīvajā aktā ietvertajām tiesību normām, ir ieteicams sagatavot jauna normatīvā akta projektu, nevis sagatavot grozījumus, jo saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 3.februāra noteikumu Nr.108 „Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi” 66. un 140.punktu grozījumus nesagatavo, ja to normu apjoms pārsniegtu pusi no spēkā esošā normatīvā akta apjoma.

Tiem grozījumiem normatīvajos aktos, kuriem jāstājas spēkā *euro* ieviešanas dienā, būtu jāparedz atbilstoša atruna par spēkā stāšanās kārtību.

¹² Pēc tam, kad Eiropas Savienības Padomē saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 140.panta 2.punktu tiks pieņemts lēmums par izņēmuma statusa atcelšanu Latvijas Republikai, ar kuru pēc būtības tiks pieņemts lēmums par konkrētu *euro* ieviešanas datumu Latvijā, normatīvo aktu projektos varēs norādīt konkrētu datumu, ar kuru grozījumi stājas spēkā. Bet līdz tam laikam attiecīgajos normatīvo aktu projektos spēkā stāšanās kārtību atrunā atbilstoši 8. piemēram.

¹³ Tas ir laika posms, kurā skaidras naudas norēķinos vienlaikus lieto latus un *euro*, un šis periods saskaņā ar EIKL būs divas nedēļas, sākot ar *euro* ieviešanas dienu.

¹⁴ <http://www.likumi.lv/doc.php?id=187822> (skat. īpaši šo noteikumu 2.9. un 3.8. apakšnodaļu)

¹⁵ <http://petijumi.mk.gov.lv/ui/DocumentContent.aspx?ID=2988> (skat. īpaši rokasgrāmatas 1.8. un 3.7. nodaļu).

8.piemērs

„Likums stājas spēkā *euro* ieviešanas dienā.”

„2. Noteikumi stājas spēkā *euro* ieviešanas dienā.”

„3. Papildināt pārejas noteikumus ar 13.punktu šādā redakcijā:

„13. Grozījums šā likuma 2.panta pirmajā daļā par skaitļa un vārda „3 lati” aizstāšanu ar skaitli un vārdu „4.27 *euro*” stājas spēkā *euro* ieviešanas dienā.””

„11. Papildināt pārejas noteikumus ar 22.punktu šādā redakcijā:

„22. Grozījumi šā likuma 45.panta ceturtajā daļā, 45.¹ pantā, un 230.panta 11.punktā, kas paredz aizstāt latus ar *euro*, stājas spēkā *euro* ieviešanas dienā.””

„7. Papildināt noteikumus ar 137.punktu šādā redakcijā:

„137. Grozījums šo noteikumu 13.2.apakšpunktā par skaitļa un vārda „3 lati” aizstāšanu ar skaitli un vārdu „4.27 *euro*” stājas spēkā *euro* ieviešanas dienā.””

5. Grozījumu izdarīšana normatīvajos aktos, kuros iekļauta atsauce uz Latvijas Bankas noteikto valūtas kursu

Ņemot vērā, ka pēc *euro* ieviešanas Latvijas Banka vairs nenoteiks valūtas maiņas kursu, ir nepieciešams grozīt arī tos normatīvos aktus, kuros ir minēts Latvijas Bankas noteiktais valūtas kurss.

Spēkā esošā norma ir jāgroza, atsauci uz Latvijas Bankas noteikto valūtas kursu aizstājot ar atsauci uz „grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu”, kas tiks definēts likumā „Par grāmatvedību”.

Likumā „Par grāmatvedību” paredzēts noteikt, ka grāmatvedībā izmantojamais ārvalstu valūtas kurss ir Eiropas Centrālās bankas publicētais *euro* atsauces kurss, bet, ja konkrētai ārvalstu valūtai nav Eiropas Centrālās bankas publicētā *euro* atsauces kursa, tad izmanto pasaules finanšu tirgus atzīta finanšu informācijas sniedzēja periodiskajā izdevumā vai tā interneta resursā publicēto valūtas tirgus kursu attiecībā pret *euro*. Likuma "Par grāmatvedību" anotācijā tiks skaidrots: „Pasaules finanšu tirgus atzīta finanšu informācijas sniedzēja periodiskais izdevums vai interneta resurss ir tāds, kurā finanšu tirgus informācija tiek publicēta regulāri. Par to, ka finanšu informācijas sniedzējs ir atzīts pasaules finanšu tirgū, var liecināt tā reputācija finanšu ekspertu vidū, ilgstoša pieredze finanšu informācijas sniegšanā u.tml. Pasaules finanšu tirgus atzīts finanšu informācijas sniedzējs ir, piemēram, *Financial Times* (www.ft.com), *Bloomberg* (www.bloomberg.com), *Reuters* (www.reuters.com).”

Atkarībā no tā, kā valūtas kurss tiek lietots praksē, grozot konkrētu normatīvo aktu, jāizvērtē nepieciešamība tajā noteikt, vai piemērojams attiecīgās dienas sākumā vai dienas beigās pieejamais publicētais ārvalstu valūtas kurss¹⁶, vai arī atstāt izvēles iespēju izmantot gan vienu, gan otru, atbilstoši normatīvā akta būtībai vai esošajai praksei latu periodā.

Normatīvajos aktos, var norādīt, ka izmantojams ārvalstu valūtas kurss „...dienas sākumā”, t.i., pēdējais pieejamais ārvalstu valūtas kurss.

¹⁶ Piem., Eiropas Centrālās banka attiecīgās dienas *euro* atsauces kursu publicē aptuveni plkst. 15.15 pēc Latvijas laika, tādēļ līdz tam laikam attiecīgajā dienā (dienas sākumā) ir pieejams pēdējais publicētais *euro* atsauces kurss.

Normatīvajos aktos, kas paredz veikt pārrēķinu retrospektīvi, ieteicams norādīt, ka izmantojams ārvalstu valūtas kurss „...dienā”, t.i., attiecīgās dienas beigu (slēguma) kurss.

9. piemērs

Spēkā esošā redakcija Jūras kodeksā:

297.pants. Darba samaksas izmaksāšana konvertējamā valūtā

Jūrnieka darba samaksu vai daļu no tās var izmaksāt konvertējamā valūtā. Ja jūrnieks piekrīt saņemt darba samaksu citā konvertējamā valūtā, nekā tas paredzēts darba līgumā, nosakot darba samaksas apmēru, jāņem vērā Latvijas Bankas noteiktais valūtas maiņas kurss darba samaksas izmaksāšanas dienā.

Grozījumu redakcija:

297.pants. Darba samaksas izmaksāšana konvertējamā valūtā

Jūrnieka darba samaksu vai daļu no tās var izmaksāt konvertējamā valūtā. Ja jūrnieks piekrīt saņemt darba samaksu citā konvertējamā valūtā, nekā tas paredzēts darba līgumā, nosakot darba samaksas apmēru, jāņem vērā grāmatvedībā izmantojamais ārvalstu valūtas kurss darba samaksas izmaksāšanas dienas sākumā.

6. Sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācijas) vai paskaidrojumu raksta sagatavošana

Aizpildot likumprojekta, kā arī Ministru kabineta noteikumu, ieteikumu vai instrukcijas projekta anotāciju, piemēro Ministru kabineta 2009.gada 15.decembra instrukciju Nr.19 „Tiesību akta projekta sākotnējās ietekmes izvērtēšanas kārtība” (turpmāk – MK instrukcija Nr.19), aizpildot tās anotācijas sadaļas, kuras attiecas uz konkrēto projektu. Savukārt pašvaldību saistošo noteikumu projekta paskaidrojuma raksta sagatavošanā piemēro likuma „Par pašvaldībām” 43.¹pantu.

6.1. Anotācijas paraugs likumprojektiem un Ministru kabineta noteikumu, ieteikumu un instrukciju projektiem

Šajā vadlīniju sadaļā ietvertu paraugu var izmantot ar *euro* ieviešanu saistīto projektu sagatavošanā, svītrojot vai papildinot anotāciju ar informāciju atbilstoši konkrētā projekta saturam un MK instrukcijas Nr.19 prasībām.

6.1.1. Anotācijas I sadaļas aizpildīšana

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība	
1.	<p>Pamatojums</p> <p><i>Euro</i> ieviešanas kārtības likuma 30.panta pirmā daļa, Ministru kabineta 2012.gada 27.jūnija rīkojuma Nr.282 „Par „Konceptiju par normatīvo aktu sakārtošanu saistībā ar eiro ieviešanu Latvijā”” ...¹⁷ punkts un Latvijas Nacionālā <i>euro</i> ieviešanas plāna (apstiprināts ar</p>

¹⁷ Tekļauj norādi uz attiecīgā rīkojuma punktu vai apakšpunktu atkarībā no projekta veida (<http://www.likumi.lv/doc.php?id=249822&from=off>)

		Ministru kabineta 2013.gada 4.aprīļa rīkojumu Nr.136) 1. pielikuma ... ¹⁸ pasākums.
2.	Pašreizējā situācija un problēmas	Ņemot vērā, ka ar 2014.gada 1.janvārī Latvijā plānots ieviest <i>euro</i> , ir nepieciešams veikt grozījumus ... ¹⁹ , aizstājot tajā latus ar <i>euro</i> . Ņemot vērā, ka Latvijas Banka pēc <i>euro</i> ieviešanas vairs nenoteiks valūtas maiņas kursu, nepieciešams grozīt arī tās normas, kurās ir pieminēts Latvijas Bankas noteiktais valūtas kurss. Ņemot vērā, ka saistībā ar <i>euro</i> ieviešanu būtu jāgroza vairāk kā puse no normatīvā akta apjoma, ir jā sagatavo jauna normatīvā akta projekts.
3.	Saistītie politikas ietekmes novērtējumi un pētījumi	Nav attiecināms.
4.	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Šā projekta mērķis ir pielāgot ... ²⁰ <i>euro</i> ieviešanai, aizstājot tajā latus ar <i>euro</i> , kā arī grozot tās normas, kurās ir minēts Latvijas Bankas noteiktais valūtas kurss. Šis projekts paredz aizstāt attiecīgajā normatīvajā aktā latus ar <i>euro</i> atbilstoši <i>Euro</i> ieviešanas kārtības likuma ... ²¹ paredzētajiem principiem. Grozītās tiesību normas <i>euro</i> valūtā nav personām nelabvēlīgākas par sākotnējo tiesību normu latus un nerada vērā ņemamu negatīvu ietekmi uz valsts budžetu.
5.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas	Nav attiecināms. ²²
6.	Iemesli, kādēļ netika nodrošināta sabiedrības līdzdalība	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē netika nodrošināta, jo projekts nemaina pastāvošo tiesisko regulējumu pēc būtības. vai Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē netika nodrošināta, jo projekts nemaina pastāvošo tiesisko regulējumu pēc būtības, bet tikai aizstāj latus ar <i>euro</i> , turklāt faktiski ir

¹⁸ Norāda atbilstoša pasākuma numuru.

¹⁹ Norāda grozāmo normatīvo aktu.

²⁰ Norāda grozāmo normatīvo aktu.

²¹ Atkarībā no projekta satura norāda 6.pantu, 32.panta otrās daļas 2.punktu, 32.panta ceturto daļu vai 32.panta piekto daļu, ja projektā ir paredzētas konkrētas naudas summas. Ja grozāmajā normatīvajā aktā ir paredzēti nepārtraukti naudas summu intervāli, norāda principus, kuri ir ņemti vērā, veicot skaitļu intervālu korekcijas, pārejos no latiem uz *euro*. Ja projektā ir izmantots EIKL 32.panta otrās daļas 2.punkts, papildus norāda arī principus, pēc kuriem vadījās, nosakot cenas *euro* valūtā (piemēram, vai noapaļošana ir veikta uz augšu vai uz leju; kādi vēl principi ir ņemti vērā). Ja projektā ir izmantotas dažādas metodes naudas summu konvertācijā, norāda, kuras normas un pēc kādiem principiem ir pārveidotas.

²² Ja projekta izstrādē nav veiktas konsultācijas ar citām institūcijām. Ja projekts skar citu institūciju kompetenci, norāda, vai ar šīm institūcijām konsultācijas ir veiktas.

		<p>sabiedrībai labvēlīgāks, jo projekta izstrādē ir izmantots <i>Euro</i> ieviešanas kārtības likuma 32.panta otrās daļas 2.punkts, veicot naudas summu noapaļošanu par labu iedzīvotājiem.</p>
7.	Cita informācija	<p>Šis projekts tiks virzīts izskatīšanai Ministru kabinetā pēc tam, kad Eiropas Savienības Padomē saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 140.panta 2.punktu tiks pieņemts lēmums par izņēmuma statusa atcelšanu Latvijas Republikai.²³</p> <p>vai</p> <p>Šis projekts tiks virzīts izskatīšanai Ministru kabinetā pēc tam, kad Eiropas Savienības Padomē saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 140.panta 2.punktu tiks pieņemts lēmums par izņēmuma statusa atcelšanu Latvijas Republikai un Eiropas Savienības Padome būs noteikusi lata maiņas kursu.²⁴</p> <p>Saskaņā ar <i>Euro</i> ieviešanas kārtības likuma 13.panta pirmo daļu preču un pakalpojumu cenu paralēlās atspoguļošanas periods sākas trīs mēnešus pirms <i>euro</i> ieviešanas dienas, tādēļ šim projektam ir jābūt izskatītam Ministru kabinetā un publicētam oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” līdz 2013.gada 1.oktobrim.²⁵</p> <p>Šis projekts ir virzāms izskatīšanai Saeimā vienotā ar <i>euro</i> ieviešanu saistīto likumprojektu paketē.</p> <p>Šim projektam ir jābūt apstiprinātam un publicētam oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” līdz <i>euro</i> ieviešanas dienai.</p>

6.1.2. Anotācijas II sadaļas aizpildīšana

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību²⁶
Projekts nerada ietekmi uz sabiedrību, jo nemaina spēkā esošo tiesisko regulējumu pēc būtības.

vai

²³ Projektam, kurus virza saskaņošanai pirms attiecīgā lēmuma pieņemšanas un kuru virzībai nav nepieciešams zināt Eiropas Savienības Padomes noteikto maiņas kursu.

²⁴ Projektam, kurus virza saskaņošanai pirms attiecīgā lēmuma pieņemšanas un kuru virzībai ir nepieciešams zināt Eiropas Savienības Padomes noteikto maiņas kursu.

²⁵ Maksas pakalpojumu cenrāžiem.

²⁶ Likumprojektiem, kuri pēc būtības nemaina spēkā esošo tiesisko regulējumu (tai skaitā likumprojektiem, kuros latu aizstāšana ar *euro* veikta saskaņā ar EIKL 6. pantu).

„Anotācijas II sadaļa – projekts šo jomu neskar.”²⁷

vai

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību ²⁸		
1.	Sabiedrības mērķgrupa	Iekļauj informāciju atbilstoši MK instrukcijas Nr.19 20.punktā noteiktajam.
2.	Citas sabiedrības grupas (bez mērķgrupas), kuras tiesiskais regulējums arī ietekmē vai varētu ietekmēt	Iekļauj informāciju atbilstoši MK instrukcijas Nr.19 21.punktā noteiktajam.
3.	Tiesiskā regulējuma finansiālā ietekme	Projektā paredzētais regulējums ir labvēlīgāks ietekmētajām sabiedrības grupām, jo projekta izstrādē ir izmantots <i>Euro</i> ieviešanas kārtības likuma 32.panta otrās daļas 2.punkts, veicot naudas summu noapaļošanu par labu iedzīvotājiem. Projekts faktiski paredz nebūtiski samazināt nodevas apmēru par ... ²⁹
4.	Tiesiskā regulējuma nefinansiālā ietekme	Nav attiecināms.
5.	Administratīvās procedūras raksturojums	Nav attiecināms.
6.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Nav attiecināms.
7.	Cita informācija	Iekļauj papildu informāciju pēc tiesību akta projekta izstrādātāja ieskatiem. Ja šādas informācijas nav, ieraksta „Nav”.

6.1.3. Anotācijas III sadaļas aizpildīšana

Kā jau tika minēts, pārejot no naudas summām latos uz naudas summām *euro* saskaņā ar EIKL, iespējamo ieņēmumu samazinājums vai izdevumu palielinājums sedzams piešķirtā budžeta ietvaros. Ir iespējami divi gadījumi:

1. ieņēmumu samazinājuma un izdevumu palielinājuma nav vai tas ir tik nebūtisks, ka to iespējams segt, nemainot attiecīgajās budžeta programmās vai apakšprogrammās finansējuma sadalījumu pa ieņēmumu, izdevumu vai finansēšanas klasifikācijas kodiem;

2. lai piešķirtā budžeta ietvaros segtu ieņēmumu kritumu vai izdevumu palielinājumu, nepieciešams pārplānot resoram plānoto finansējumu:

a) starp attiecīgās budžeta programmas vai apakšprogrammas ieņēmumu, izdevumu vai finansēšanas klasifikācijas kodiem;

b) starp budžeta apakšprogrammām;

c) starp budžeta programmām.

Pirmajā gadījumā anotācijas III sadaļā jāaizpilda **tikai 7.punkts** „cita informācija”, tajā ierakstot „*Grozījumu ietekmi (iespējamo ieņēmumu samazinājumu vai izdevumu palielinājumu) iespējams segt, nemainot attiecīgajās budžeta programmās vai*

²⁷ Ministru kabineta noteikumu, ieteikumu un instrukciju projektiem, kuri pēc būtības nemaina spēkā esošo tiesisko regulējumu (tai skaitā likumprojektiem, kuros latu aizstāšana ar *euro* veikta saskaņā ar EIKL 6. pantu).

²⁸ Projektiem, kuros ir paredzēts izmantot EIKL 32.panta otrās daļas 2.punktā paredzētās papildu noapaļošanas iespējas.

²⁹ Norāda, par ko attiecīgā nodeva ir maksājama.

apakšprogrammās finansējuma sadalījumu pa ieņēmumu, izdevumu vai finansēšanas klasifikācijas kodiem.”

Otrajā gadījumā anotācijas III sadaļā ir jāaizpilda 1.–6. punkts, sniedzot informāciju par to, kā ieņēmumu samazinājums vai izdevumu palielinājums **tieks kompensēts**, ja nepieciešamas, sniedzot detalizētāku informāciju 6.punktā.

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem					
Rādītāji	2013.gads		Turpmākie trīs gadi (tūkst. <i>euro</i>)		
	Saskaņā ar valsts budžetu kārtējam gadam	Izmaiņas kārtējā gadā, salīdzinot ar budžetu kārtējam gadam	2014.gads	2015.gads	2016.gads
			Izmaiņas, salīdzinot ar kārtējo 2013.gadu	Izmaiņas, salīdzinot ar kārtējo 2013.gadu	Izmaiņas, salīdzinot ar kārtējo 2013.gadu
1	2	3	4	5	6
1. Budžeta ieņēmumi:					
1.1. valsts pamatbudžets, tai skaitā ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi					
1.2. valsts speciālais budžets					
1.3. pašvaldību budžets					
2. Budžeta izdevumi:					
2.1. valsts pamatbudžets					
2.2. valsts speciālais budžets					
2.3. pašvaldību budžets					
3. Finansiālā ietekme:					
3.1. valsts pamatbudžets					
3.2. speciālais budžets					
3.3. pašvaldību budžets					
4. Finanšu līdzekļi papildu izdevumu finansēšanai (kompensējošu izdevumu samazinājumu norāda ar "+" zīmi)	X				
5. Precizēta finansiālā ietekme:	X				
5.1. valsts pamatbudžets		0	0	0	0
5.2. speciālais budžets		0	0	0	0
5.3. pašvaldību budžets		0	0	0	0
6. Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins (ja nepieciešams, detalizētu ieņēmumu un izdevumu aprēķinu var pievienot anotācijas pielikumā):	Ja attiecināms, III sadaļā aizpilda informāciju 1.–5.punktā atbilstoši aprēķinātai ietekmei <i>euro</i> valūtā un 6.punktā, norādot šādu informāciju: 1. piešķirtie līdzekļi saskaņā ar valsts budžetu 2013.gadam un saskaņā ar Ministru kabineta apstiprināto valsts budžeta bāzi turpmākajiem trim gadiem latos un euro , uzskatāmi attēlojot				

6.1. detalizēts ieņēmumu aprēķins	matemātisku pārrēķinu no latiem uz <i>euro</i> (jānorāda 6 cipari aiz komata).
6.2. detalizēts izdevumu aprēķins	2. detalizētu aprēķinu un argumentētu pamatojumu par papildus nepieciešamajiem līdzekļiem un kompensējošajiem pasākumiem atbilstoši MK instrukcijas Nr.19 IV nodaļā noteiktajam.
7. Cita informācija	Nav.

Uzskatāmībai vienlaicīgi ar normatīvā akta projekta anotāciju tiek iesniegts arī tās pielikums, kurā iekļauj informāciju par katru normatīvā akta pantu, daļu, punktu, kurā veic skaitlisku pārrēķinu uz *euro*, norādot spēkā esošajā normatīvajā aktā paredzētā skaitļa izteiksmi latos, matemātisko noapaļošanu uz *euro*, summu *euro*, kas paredzēta normatīvā akta projektā, kā arī izmaiņas pret sākotnējā normatīvajā aktā norādīto summu.

Šo vadlīniju pielikumā ir dots piemērs anotācijas pielikuma aizpildīšanā, veicot grozījumus Fiskālās disciplīnas likumā. Jāņem vērā, ka šajā pielikumā matemātiskā noapaļošana uz *euro* un izmaiņas pret sākotnējā normatīvajā aktā norādīto summu nav manuāli jāaprēķina, jo šajās tabulas ailēs ir ievietotas formulas³⁰, kuras attiecīgo informāciju aprēķina automātiski. Tādējādi šāda anotācijas pielikuma aizpildīšana palīdzēs gan projekta sagatavotājam, gan vērtētājiem pārbaudīt projektā paredzēto summu pareizību.

6.1.4. Anotācijas IV sadaļas aizpildīšana

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu³¹
Projekts nerada ietekmi uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu.

vai

„Anotācijas IV sadaļa – projekts šo jomu neskar.”³²

vai

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu³³		
1.	Nepieciešamie saistītie tiesību aktu projekti	Projektā paredzētie grozījumi ir jāskata kopsakarā ar grozījumiem Mikrouzņēmumu nodokļa likumā, jo projektā paredzētās naudas summas izriet no Mikrouzņēmumu nodokļa likumā paredzētajām.
2.	Cita informācija	Iekļauj papildu informāciju pēc tiesību akta projekta izstrādātāja ieskatiem. Ja šādas informācijas nav, ieraksta „Nav”.

6.1.5. Anotācijas V sadaļas aizpildīšana

³⁰ Formulās izmantots Latvijas bankas šobrīd noteiktais lata un *euro* maiņas kurss.

³¹ Likumprojektiem, kuri nav saistīti ar citiem normatīvajiem aktiem vai citiem projektiem.

³² Ministru kabineta noteikumu, ieteikumu un instrukciju projektiem, kuri nav saistīti ar citiem normatīvajiem aktiem vai citiem projektiem.

³³ Projektiem, kuros ietvertie grozījumi ir saistīti ar citiem normatīvajiem aktiem vai citiem projektiem.

Šo sadaļu ir nepieciešams aizpildīt tiem projektiem, kuros paredzētās naudas summas ir saistītas ar Eiropas Savienības tiesību normu prasībām³⁴. Anotācijas V sadaļā šādos gadījumos ir nepieciešams norādīt Eiropas Savienības tiesību normas, no kurām izriet grozāmajā normatīvajā aktā paredzētās naudas summas, kā arī projektā paredzēto grozījumu atbilstību šo Eiropas Savienības tiesību normu prasībām. Kaut arī ar projektu attiecīgās Eiropas Savienības tiesību normas netiek atkārtoti pārņemtas, tomēr anotācijas V sadaļas aizpildīšanai šai gadījumā ļaus gan projekta sagatavotājam, gan vērtētājiem pārliecināties par projektā paredzēto summu atbilstību Eiropas Savienības tiesību normu prasībām un tādējādi izvairīties no iespējamām pārkāpuma procedūrām.

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām				
1.	Saistības pret Eiropas Savienību	... ³⁵ paredzētais regulējums ir saistīts ar ... ³⁶ .		
2.	Citas starptautiskās saistības	Nav attiecināms.		
3.	Cita informācija	Eiropas Savienības tiesību akta:	Projekta:	Atbilstība
		... ³⁷	... ³⁸	Atbilst
<p>Nemot vērā, ka ar šā projekta spēkā stāšanos spēku zaudēs ..., ar kuru pārņemtas direktīvas ... prasības, pēc projekta apstiprināšanas Ministru kabinetā un publicēšanas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” ir nepieciešams sniegt paziņojumu Valsts izpildes pasākumu paziņošanas sistēmā.³⁹</p>				

6.1.6. Anotācijas VI sadaļas aizpildīšana

VI. Sabiedrības līdzdalība un šīs līdzdalības rezultāti⁴⁰
Nav attiecināms.

vai

„Anotācijas VI sadaļa – projekts šo jomu neskar.”⁴¹

³⁴ Skat. šo vadlīniju 2.4.apakšnodaļu.

³⁵ Norāda grozāmo normatīvo aktu.

³⁶ Norāda Eiropas Savienības tiesību aktu, kas ir pārņemts vai ieviests ar grozāmo normatīvo aktu.

³⁷ Norāda Eiropas Savienības tiesību akta vienību (pantu, punktu, apakšpunktu vai tml.), kas ir pārņemts ar grozāmo normatīvā akta vienību (pantu, punktu, apakšpunktu)

³⁸ Norāda projekta vienību (pantu, punktu, apakšpunktu), kas korespondē attiecīgajai Eiropas Savienības tiesību akta vienībai (pantam, punktam, apakšpunktam vai tml.)

³⁹ Projektiem, ar kuriem tiek atzīts par spēku zaudējušu normatīvais akts, kas pārņēma direktīvas prasības.

⁴⁰ Likumprojektiem.

⁴¹ Ministru kabineta noteikumu, ieteikumu un instrukciju projektiem.

6.1.7. Anotācijas VII sadaļas aizpildīšana

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām⁴²
Nav attiecināms.

vai

„Anotācijas VII sadaļa – projekts šo jomu neskar.”⁴³

6.2. Pašvaldību saistošo noteikumu paskaidrojuma raksta paraugs

1.	Īss saistošo noteikumu satura izklāsts	Nodrošināt tiesību akta pielāgošanu <i>euro</i> ieviešanai.
2.	Saistošo noteikumu nepieciešamības pamatojums	Nodrošināt tiesību akta pielāgošanu <i>euro</i> ieviešanai.
3.	Informācija par saistošo noteikumu ietekmi uz pašvaldības budžetu	Nav ietekmes, jo latu aizstāšanai ar <i>euro</i> tiek piemērota <i>Euro</i> ieviešanas kārtības likuma 6.panta otrā daļa.
4.	Informācija par saistošo noteikumu ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā	Nav ietekmes.
5.	Informācija par saistošo noteikumu ietekmi uz administratīvajām procedūrām	Nav ietekmes.
6.	Informācija par konsultācijām ar privātpersonām	Nav attiecināms.

7. Ar *euro* ieviešanu saistīto projektu izstrādes un virzības laika grafiks un procedūras

Ar *euro* ieviešanu saistīto projektu izstrādes un virzības laika grafiks izriet no EIKL 30. un 31.panta, Latvijas Nacionālā *euro* ieviešanas plāna 1.pielikuma (apstiprināts ar Ministru kabineta 2013.gada 4.aprīļa rīkojumu Nr.136 „Par Latvijas Nacionālo *euro* ieviešanas plānu”), Ministru kabineta 2012.gada 27.jūnija rīkojuma Nr.282 „Par „Konceptiju par normatīvo aktu sakārtošanu saistībā ar eiro ieviešanu Latvijā””, Konceptijas par normatīvo aktu sakārtošanu saistībā ar eiro ieviešanu Latvijā 7.pielikuma, kā arī Ministru kabineta 2013.gada 22.janvāra protokola Nr.5 26.§ 3.punkta, Ministru kabineta 2013.gada

⁴² Likumprojektiem.

⁴³ Ministru kabineta noteikumu, ieteikumu un instrukciju projektiem.

2.aprīļa protokola Nr.17 44.§ un Valsts sekretāru sanāksmes 2013.gada 21.februāra protokola Nr.7 24.§.⁴⁴

Plānotā rīcība	Atbildīgā institūcija	Termiņš
Tiek izstrādāti grozījumi visos likumos saistībā ar <i>euro</i> ieviešanu, kā arī tiek izstrādāti grozījumi tajos Ministru kabineta noteikumos, instrukcijās un ieteikumos, kuros ir minētas naudas summas latos, Latvijas Bankas noteiktas valūtas kurss vai kurus citu apsvērumu dēļ tiesiskās noteiktības nodrošināšanai ir nepieciešams grozīt līdz <i>euro</i> ieviešanas dienai	Valsts kanceleja un katra ministrija savas kompetences ietvaros	līdz 14.06.2013.
Ar <i>euro</i> ieviešanu saistītos likumprojektus iesniedz izsludināšanai Valsts sekretāru sanāksmē ar divu nedēļu saskaņošanas termiņu (tos projektus, kuros nav izmantots EIKL 32.panta otrās daļas 2.punkts var izsludināt kā tehniskos)	Valsts kanceleja un katra ministrija savas kompetences ietvaros	līdz 18.06.2013.
Ministru kabineta noteikumus par valsts institūcijas maksas pakalpojumu cenrādi un citus Ministru kabineta noteikumu, instrukciju vai ieteikumu projektus, kuriem saistībā ar <i>euro</i> ieviešanu jābūt pieņemtiem līdz 01.10.2013., iesniedz izsludināšanai Valsts sekretāru sanāksmē ar saskaņošanas termiņu divas nedēļas (tos projektus, kuros nav izmantots EIKL 32.panta otrās daļas 2.punkts var izsludināt kā tehniskos)	Valsts kanceleja un katra ministrija savas kompetences ietvaros	līdz 09.07.2013.
Saskaņotos ar <i>euro</i> ieviešanu saistītos likumprojektus iesniedz izskatīšanai Ministru kabinetā	Valsts kanceleja un katra ministrija savas kompetences ietvaros	līdz 26.07.2013.
Grozījumus Ministru kabineta noteikumos, instrukcijās un ieteikumos, kuri ir saistīti ar <i>euro</i> ieviešanu un kuriem jāstājas spēkā <i>euro</i> ieviešanas dienā, iesniedz izsludināšanai Valsts sekretāru sanāksmē ar divu nedēļu saskaņošanas termiņu (tos projektus, kuros nav izmantots EIKL 32.panta otrās daļas 2.punkts var izsludināt kā tehniskos)	Valsts kanceleja un katra ministrija savas kompetences ietvaros	līdz 06.08.2013.
Ar <i>euro</i> ieviešanu saistītos likumprojektus izskata Ministru kabinetā	Ministru kabinets	līdz 13.08.2013.
Ar <i>euro</i> ieviešanu saistītos likumprojektus nosūta uz Saeimu vienotā likumprojektu paketē	Valsts kanceleja	līdz 15.08.2013.

⁴⁴ Lai atvieglotu orientēšanos ar *euro* ieviešanu saistīto projektu izstrādes un virzības laika grafikā, ir plānots sagatavot grozījumus Latvijas Nacionālā *euro* ieviešanas plāna 1.pielikumā, atrunājot tajā visus ar *euro* ieviešanu saistītos termiņus un procedūras.

Saskaņotos Ministru kabineta noteikumus par valsts institūcijas maksas pakalpojumu cenrādi un citus Ministru kabineta noteikumu, instrukciju vai ieteikumu projektus, kuri ir saistīti ar <i>euro</i> ieviešanu un kuriem jābūt pieņemtiem līdz 01.10.2013., iesniedz izskatīšanai Ministru kabinetā	Valsts kanceleja un katra ministrija savas kompetences ietvaros	līdz 16.08.2013.
Ministru kabinetā izskata Ministru kabineta noteikumus par valsts institūcijas maksas pakalpojumu cenrādi un citus Ministru kabineta noteikumu, instrukciju vai ieteikumu projektus, kuriem jābūt pieņemtiem līdz 01.10.2013.	Ministru kabinets	līdz 03.09.2013.
Apstiprinātos Ministru kabineta noteikumus par valsts institūcijas maksas pakalpojumu cenrādi un citus Ministru kabineta noteikumu, instrukciju vai ieteikumu projektus, kuriem jābūt pieņemtiem līdz 01.10.2013., nosūta izsludināšanai oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”	Valsts kanceleja	10.09.2013.
Oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” publicē Ministru kabineta noteikumus par valsts institūcijas maksas pakalpojumu cenrādi un citus Ministru kabineta noteikumu, instrukciju vai ieteikumu projektus, kuriem jābūt pieņemtiem līdz 01.10.2013.	VSIA „Latvijas Vēstnesis”	līdz 24.09.2013.
Iesniedz izskatīšanai Ministru kabinetā tos saskaņotos Ministru kabineta noteikumu, instrukciju vai ieteikumu projektus, kuri ir saistīti ar <i>euro</i> ieviešanu un kuriem jāstājas spēkā <i>euro</i> ieviešanas dienā.	Valsts kanceleja un katra ministrija savas kompetences ietvaros	līdz 27.09.2013.
Ministru kabinetā izskata Ministru kabineta noteikumu, instrukciju vai ieteikumu projektus, kuri ir saistīti ar <i>euro</i> ieviešanu un kuriem jāstājas spēkā <i>euro</i> ieviešanas dienā.	Ministru kabinets	līdz 29.10.2013.
Nosūta izsludināšanai oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” tos Ministru kabineta noteikumu, instrukciju vai ieteikumu projektus, kuriem jāstājas spēkā <i>euro</i> ieviešanas dienā.	Valsts kanceleja	līdz 15.11.2013.
Oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” publicē tos Ministru kabineta noteikumu, instrukciju vai ieteikumu projektus, kuriem jāstājas spēkā <i>euro</i> ieviešanas dienā.	VSIA „Latvijas Vēstnesis”	līdz 20.12.2013.

Grozījumi tādos Ministru kabineta noteikumos, instrukcijās un ieteikumos, kuros ir pieminēti lati, bet kurus nav būtiski grozīt līdz *euro* ieviešanas dienai (piemēram, lati ir pieminēti veidlapas paraugā) virza izsludināšanai Valsts sekretāru sanāsmē, saskaņošanai un apstiprināšanai vispārējā kārtībā pēc *euro* ieviešanas dienas.

Šādus grozījumus virza vienlaikus ar citiem grozījumiem attiecīgajā normatīvajā aktā pēc būtības.